

Estetická plastická chirurgie 2006/2007

&

Zdravotní turistika v ČR

Hilcom, s.r.o.
Pobřežní 370/4
186 00Praha 8

www.plasticka-chirurgie.info
www.lekari-online.cz

1 Cíl průzkumu 3
2 Realizace a metodologie průzkumu 4
3 Plastická chirurgie v ČR 5
3.1 Orientace na českou versus zahraniční klientelu 5
3.2 Poměr české a zahraniční klientely (v %) 6
3.3 Z jakých zemí pocházeli nejčastěji zahraniční klienti 7
3.4 Počet realizovaných zákroků plastické chirurgie v roce 2007 9
3.5 Meziroční srovnání počtu klientů (r. 2006/2007) 9
3.6 Pohlaví a věk klientů 11
3.7 Nejčastěji prováděné zákroky 12
3.7.1 Zákroky u žen 12
3.7.2 Zákroky u mužů 13
3.8 Informovanost klientů 14
3.9 Pooperační péče 15
3.10 Žádosti o opravu zákroku od jiného chirurga z jiného pracoviště 16
3.10.1 Nejčastější příčina nespokojenosti a žádostí o re-operace 16
3.11 Odmítání klientů 18
4 Zdravotní turistika v ČR 19
4.1 Získávání zahraničních klientů 19
4.2 Organizace zdravotních pobytů pro zahraniční klienty 20
4.3 Podoby a rizika zdravotní turistiky 22
4.3.1 Konzultace a vyšetření před zákrokem 22
4.3.2 Pooperační péče 24
5 Příloha – Dotazník 27

1 Cíl průzkumu

Cílem průzkumu bylo získat aktuální informace z oboru estetické plastické chirurgie a zdravotní turistiky. Otázky v dotazníku jsme koncipovali tak, aby získané informace byly zajímavé jak pro lékaře a kliniky, tak pro pacienty a média.

Realizovaný výzkum lze tématicky rozdělit na dvě oblasti – situaci v oboru estetické plastické chirurgie v ČR a zdravotní turistiku.

Výzkum byl zaměřen na získání **základních údajů** z oboru estetické plastické chirurgie v České republice. Zjišťovali jsme především:

- počet provedených zákroků za rok 2007,
- nejčastěji prováděné zákroky,
- pohlaví a věk klientů,
- počet re-operací jiných chirurgů,
- počet odmítnutých klientů,
- země původu klientů.

Cílem průzkumu bylo rovněž získat meziroční srovnání pro roky 2006/2007 a vypozorovat trendy pro roky následující.

Druhou oblastí, kterou jsme chtěli rámcově zmapovat, je **zdravotní turistika** za estetickou plastickou chirurgií do ČR. V této části jsme se zaměřili především na:

- podíl zahraniční klientely,
- způsob získávání zahraničních klientů,
- pomoc při organizaci zdravotních pobytů,
- četnost a rizikovost jednotlivých postupů ve zdravotní turistice.

2 Realizace a metodologie průzkumu

Studie byla realizována formou dotazníkového šetření. Sběr dat probíhal pomocí osobních, případně telefonických, rozhovorů v období březen – květen 2008.

Do výzkumné studie se zapojilo 45 atestovaných plastických chirurgů z celé České republiky.

Po respondentech byl u jednotlivých otázek vyžadován jejich kvalifikovaný odhad, nikoli exaktní data.

Dotazník je přílohou studie.

3 Plastická chirurgie v ČR

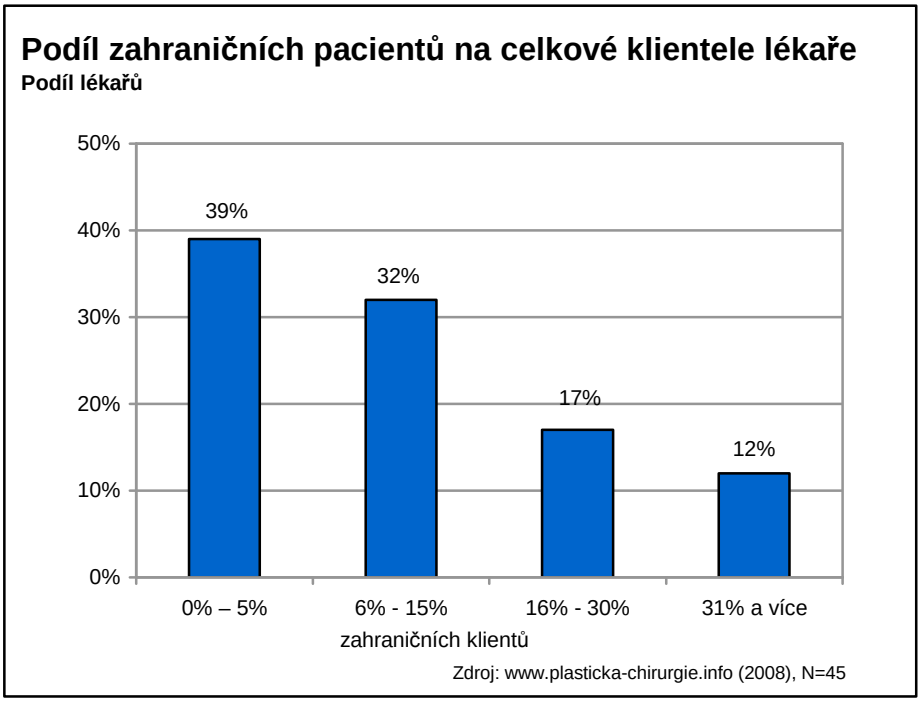
3.1 Orientace na českou versus zahraniční klientelu

- **87%** dotázaných plastických chirurgů uvedlo, že se orientují na klienty z České republiky i ze zahraničí, přičemž **země původu nehraje roli**.
- 11% dotázaných se zaměřuje výhradně na českou klientelu.
- 2% chirurgů operuje české klienty a zahraniční klienty z vybraných zemí, jedná se především o s ČR sousedící státy – Slovensko, Rakousko a Německo.

3.2 Poměr české a zahraniční klientely (v %)

- Zahraniční klienti tvoří u průměrného lékaře (medián)[1] 10% jeho klientely. Přepočítáme-li klientelu na počet provedených zákroků, zjistíme, že **zákroky pro zahraniční klientelu** činily v roce 2007 v průměru **19%** všech zákroků. Z toho vyplývá, že **zahraniční klienti navštěvují spíše větší kliniky**.
- Podíl zahraniční klientely se mezi jednotlivými lékaři různí. U 39% lékařů tvoří zahraniční klientela žádný nebo velmi malý podíl do 5%. Naopak zahraniční pacienti tvoří více než polovinu klientely u 5% dotázaných lékařů.
- Jak uvidíme dále, podíl zahraničních klientů se oproti roku 2006 snížil (viz kap. 3.4.1).

[1] Medián je střední hodnota. Seřadíme-li vzestupně všechny hodnoty, medián je hodnota uprostřed. Narozdíl od průměru není zkreslen případnými extrémními hodnotami.

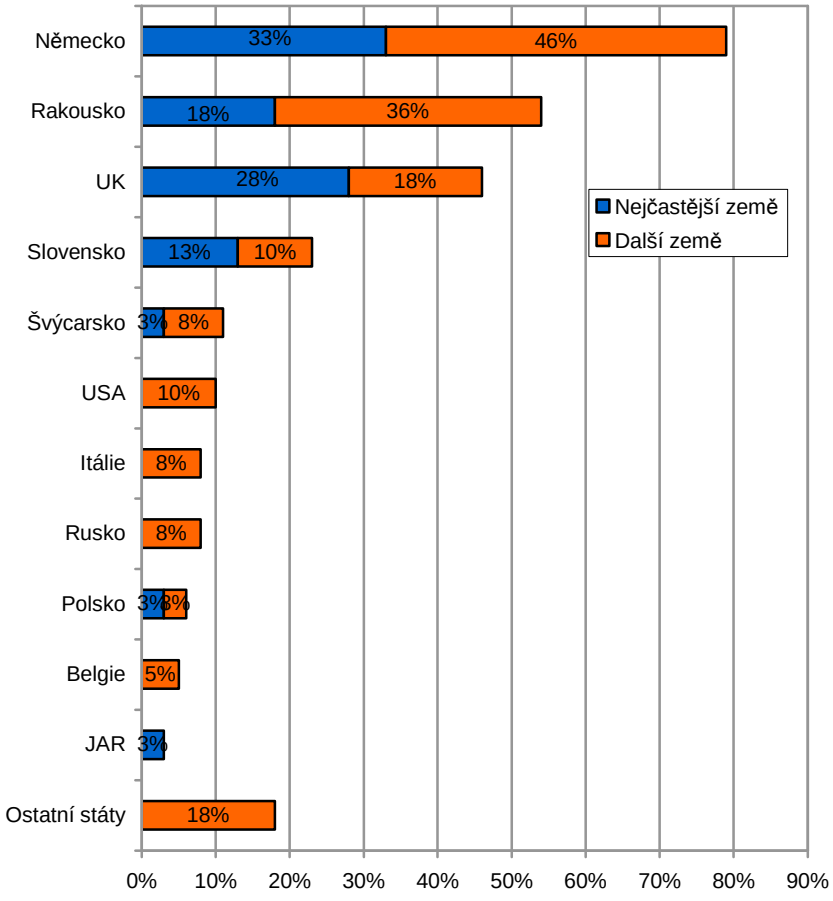
3.3 Z jakých zemí pocházeli nejčastěji zahraniční klienti

Lékaře, kteří provádí zákroky i pro zahraniční klienty, jsme požádali, aby uvedli, ze kterých států tito klienti nejčastěji přijíždějí.

- **79%** dotázaných chirurgů uvedlo, že jejich klienti pochází z **Německa**. Na prvním místě uvedlo Německo 33% lékařů.
- Druhou nejčastější zemí původu zahraničních klientů bylo **Rakousko (54%** lékařů).
- Následuje **Velká Británie**. Klientelu z Velké Británie má **46%** chirurgů, přičemž klientela z VB je nejčastější u 28% lékařů.
- Slovenskou klientelu uvedlo 23% chirurgů.
- Do ČR přijíždějí klienti i ze vzdálenějších destinací, např. z USA, Ruska, JARu či z Arabských států. Jejich četnost ovšem není vysoká.
- Provedeme-li vážený odhad počtu klientů, pořadí největších zemí se nezmění – nejvíce klientů do ČR přijíždí z Německa, následuje Rakousko, UK a Slovensko.

Z jakých zemí nejčastěji pochází zahraniční klienti

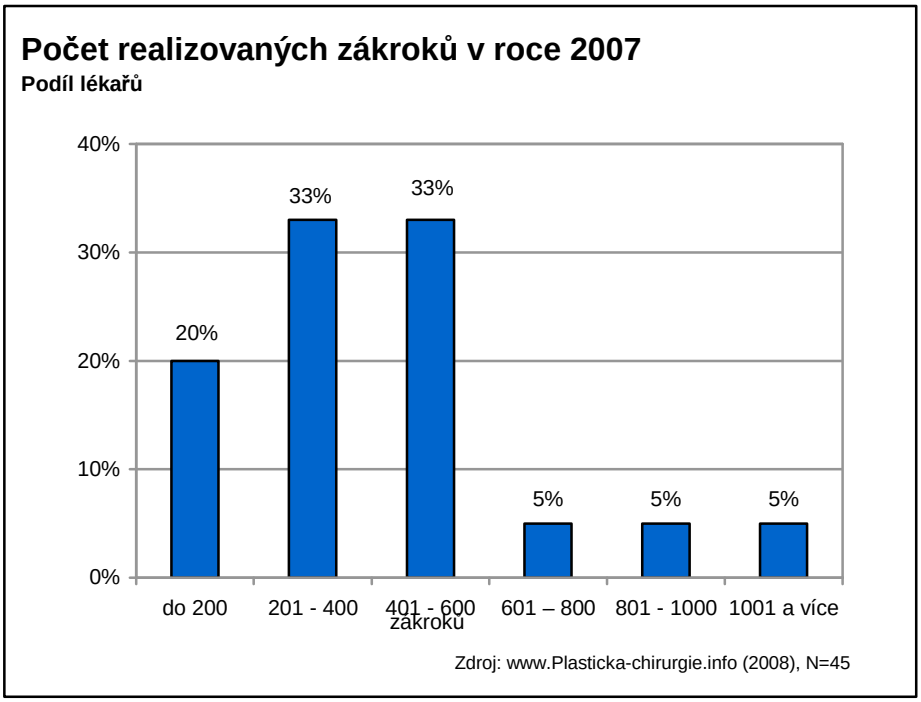
Podíl lékařů

Zdroj: www.plasticka-chirurgie.info (2008), N=45

3.4 Počet realizovaných zákroků plastické chirurgie v roce 2007

- Počet provedených zákroků za rok 2007 se mezi jednotlivými lékaři značně liší. Lékař s nejnižším počtem provedl 30 zákroků, lékař s nejvyšším počtem pak zákroků 1300.
- V roce 2007 provedl průměrný lékař (medián)[2] **400 zákroků**.

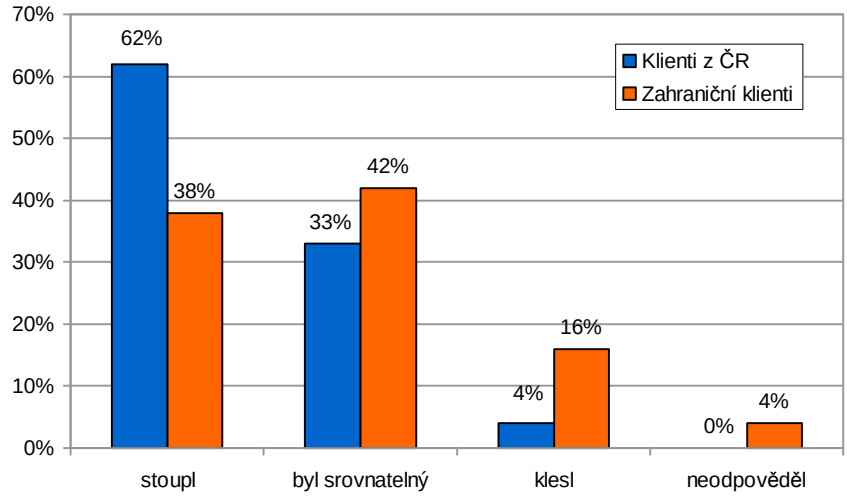
3.5 Meziroční srovnání počtu klientů (r. 2006/2007)

- V roce 2007 zaznamenali dotázaní plastičtí chirurgové **nárůst klientely.** Růst počtu českých pacientů byl častější než růst počtu zahraničních klientů.
- 62% respondentů uvedlo, že v porovnání s rokem 2006 jim v roce 2007 počet klientů z České republiky stoupl. Naopak pokles českých klientů uvedlo pouze 4% dotázaných lékařů.
- 38% plastických chirurgů uvedlo nárůst zahraniční klientely. Pokles zahraniční klientely zaznamenalo 16% lékařů.

[2] Medián je střední hodnota. Seřadíme-li vzestupně všechny hodnoty, medián je hodnota uprostřed. Narozdíl od průměru není zkreslen případnými extrémními hodnotami.

Počet klientů v r. 2007 v porovnání s r. 2006

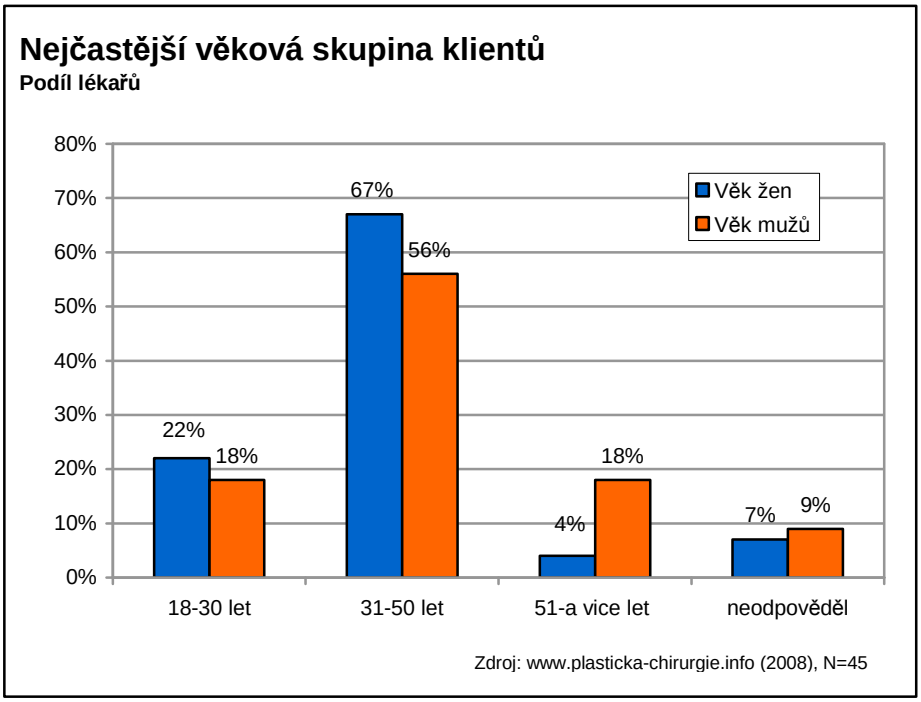
Podíl lékařů

Zdroj: www.plasticka-chirurgie.info (2008), N=45

3.6 Pohlaví a věk klientů

- Klientelu českých estetických plastických lékařů tvoří v naprosté většině **ženy** (v průměru **88%**, respektive 87% u zahraniční klientely).
- Žádný z dotázaných lékařů se nespecializuje pouze na ženy nebo naopak pouze na muže.
- 67% respondentů uvedlo, že jejich ženská klientela spadá nejčastěji do věkové skupiny **31 – 50 let**, rovněž mužská klientela pochází nejčastěji z této věkové skupiny (dle odpovědí respondentů 56%).
- Druhou nejpočetnější skupinu tvoří klienti ve věku 18 – 30 let, dle odpovědí respondentů 22% žen a 18 % mužů.
- Narozdíl od žen, plastické chirurgy navštěvují i starší muži po padesátce.

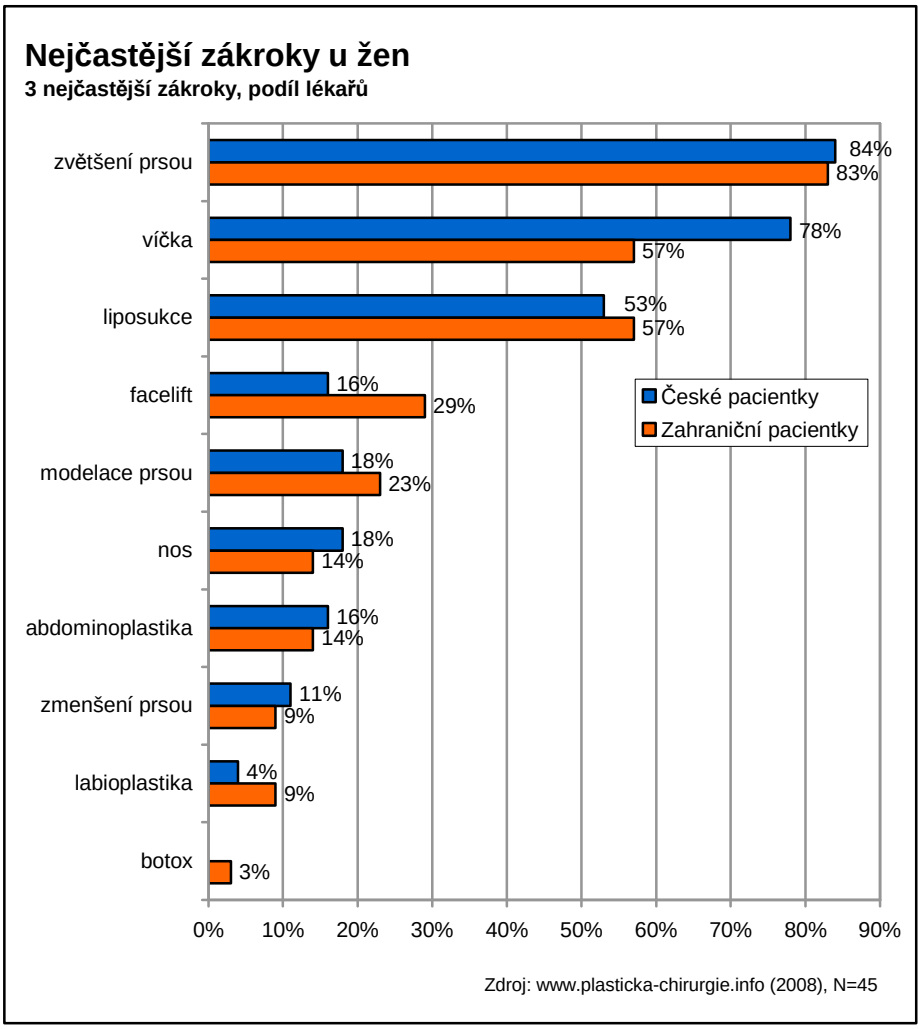

3.7 Nejčastěji prováděné zákroky

Respondentům jsme položili otázku, jaké tři zákroky prováděli v roce 2007 nejčastěji. Ptali jsme se zvlášť na zákroky u mužů a žen, a to jak u české tak zahraniční klientely.

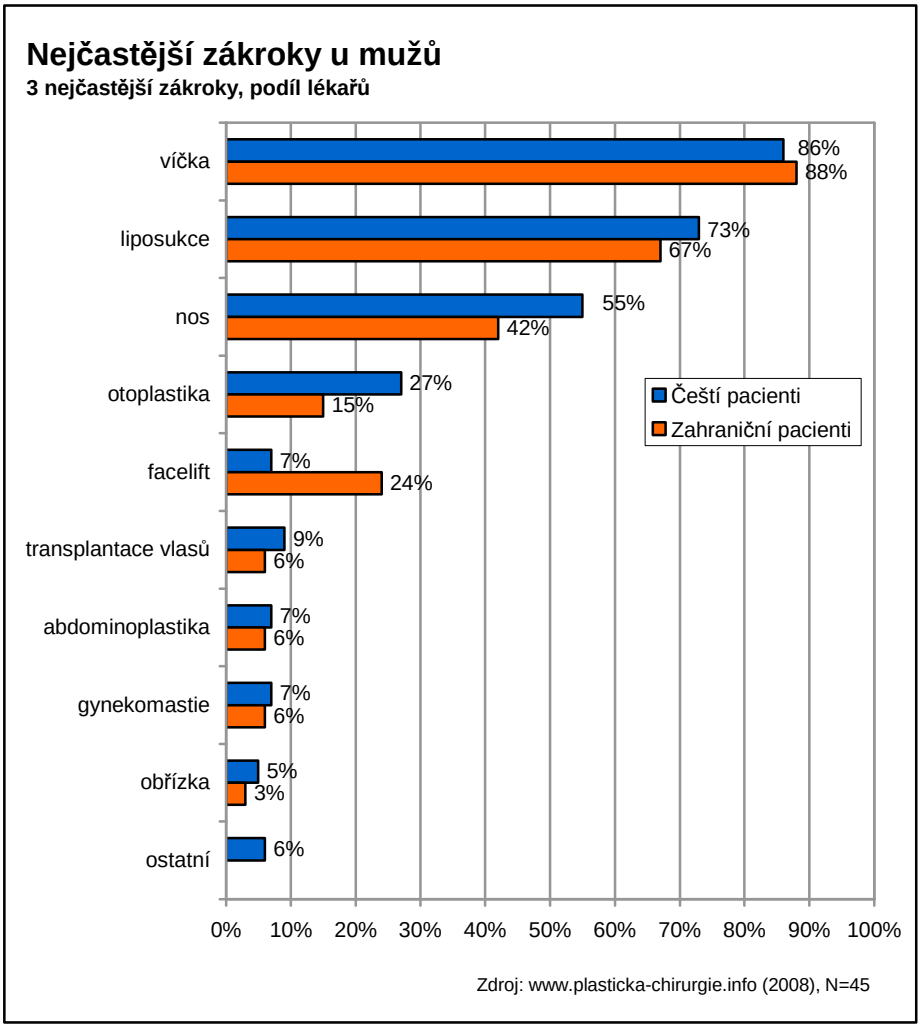
3.7.1 Zákroky u žen

- Nejčastěji prováděné operace u českých žen jsou **zvětšení prsou** (augmentace) a **operace víček**. Oba dva zákroky provádí nejčastěji přibližně 80% plastických chirurgů (operace víček byla častěji jmenována na prvním místě).
- U zahraničních žen jednoznačně vede augmentace. Mezi tři nejčastější zákroky ji uvedlo 83% dotázaných chirurgů. Následuje operace víček a liposukce (57%).
- Zahraniční ženy si nechávají častěji než české ženy provádět facelift.

3.7.2 Zákroky u mužů

- 86% respondentů uvedlo, že mezi tři nejčastější zákroky u českých klientů - mužů patří operace **víček**, 73% dotázaných uvedlo **liposukci** a 55% operaci **nosu**.
- U zahraničních klientů je pořadí nejčastěji realizovaných zákroků stejné jako u českých klientů.
- Podobně jako zahraniční klientky si i zahraniční pacienti nechávají častěji než čeští muži provádět facelift.

3.8 Informovanost klientů

Zajímalo nás, jak lékaři hodnotí informovanost klientů o požadovaných zákrocích a zda si pacienti uvědomují, jaká rizika či komplikace se s daným chirurgickým výkonem pojí. Oslovení lékaři hodnotili informovanost klientů pomocí škály známek 1-5, kdy 1=výborná informovanost a 5=nedostatečná informovanost.

Informovanost klientů

informovanost	Z ČR	Ze zahraničí
o nutnosti informovat se předem detailně o ceně zákroku, co všechno zahrnuje	2,1	1,6
všeobecně o zákroku, o který se zajímají	2,1	2,0
o nutnosti informovat se o odbornosti daného lékaře či kliniky	3,2	2,5
o nutné pooperační péči a omezeních po čas rekonvalescence, která je nutno respektovat	3,1	2,7
o možných rizicích a komplikacích spojených se zákrokem	3,2	2,7

Pozn. Tabulka uvádí průměrné známky, které respondenti klientům přiřadili.

- Ze srovnání české a zahraniční klientely vychází, že **zahraniční pacienti jsou celkově lépe informováni než čeští pacienti**.
- Dle lékařů jsou klienti **nejlépe informováni** o potřebě předem se detailně informovat o ceně zákroku. Kromě ceny jsou pacienti informovaní všeobecně o požadovaném zákroku.
- Naopak **nedostatečné povědomí** mají pacienti, zvláště pak čeští pacienti, o možných rizicích, o pooperační péči a o odbornosti lékaře.

3.9 Pooperační péče

V návaznosti na povědomí pacientů o rizicích zákroku a nutnosti pooperační péče nás zajímá, do jaké míry jsou klienti ukáznění co se týče pooperační péče. Předpokládáme, že nedostatečná informovanost o významu pooperační péče vede i k jejímu podceňování a zanedbávání.

Lékaři hodnotili ukázněnost klientů na škále 1-5, přičemž 1=výborná až 5=nedostatečná ukázněnost.

Ukázněnost klientů

klienti z ČR - ženy	1,8	klienti z ciziny - ženy	2,2
klienti z ČR - muži	2,0	klienti z ciziny - muži	2,3

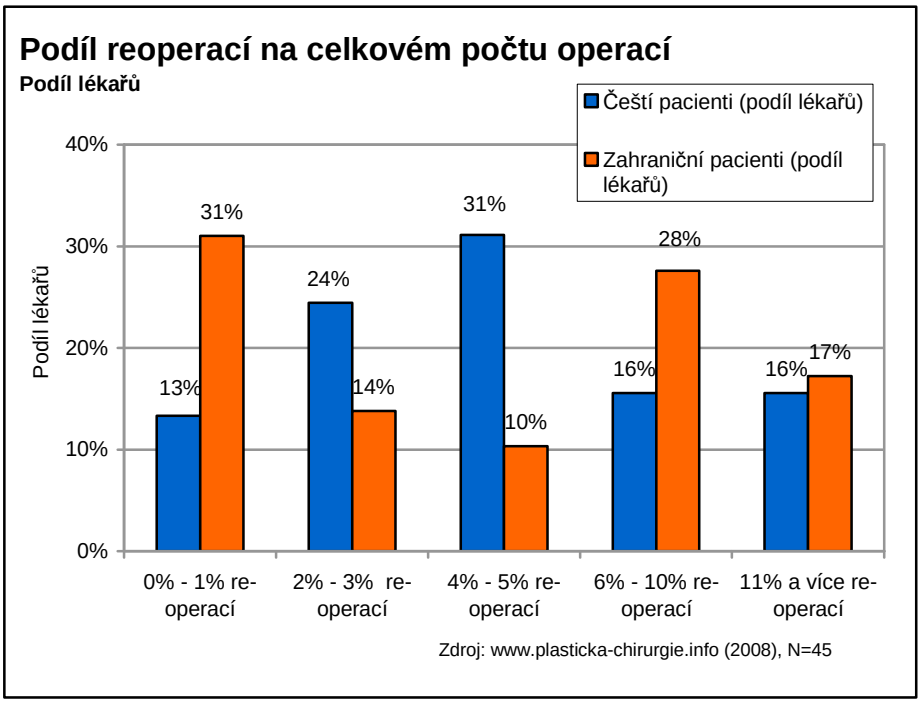
Pozn. Tabulka uvádí průměrné známky, které respondenti klientům přiřadili.

- Obecně doporučenou pooperační péči dodržují **zodpovědněji české** pacientky a pacienti ve srovnání se zahraničními. Může to souviset obecněji s fenoménem zdravotní turistiky, která skrývá větší míru rizika a rozhodují se pro ni lidé, kteří nejsou tolik zodpovědní ke svému zdraví.
- **Ženy** jsou ve srovnání s muži více **ukázněné**.
- Nepotvrdil se předpoklad, že by prvotní nižší informovanost vedla i k menší zodpovědnosti. Dodržování doporučené pooperační péče závisí více obecně s rizikovějším životním stylem mužů, případně s rozhodnutím podstoupit zákrok v zahraničí.

3.10 Žádosti o opravu zákroku od jiného chirurga z jiného pracoviště

Součástí práce praktických chirurgů jsou i re-operace, neboli oprava ne zcela podařené první či další operace. Zajímá nás, jak jsou re-operace časté a s čím souvisí.

- Přibližně **5% českých pacientů žádá o re-operaci jiného plastického chirurga**[3]. Stejný je i mediánový podíl re-operací na celkovém počtu operací průměrného chirirga.
- U zahraniční klientely je mediánový podíl re-operací stejný jako u české klientely. Nevíme však, zda se jedná o opravu zákroků, kterou provedli čeští nebo zahraniční lékaři.

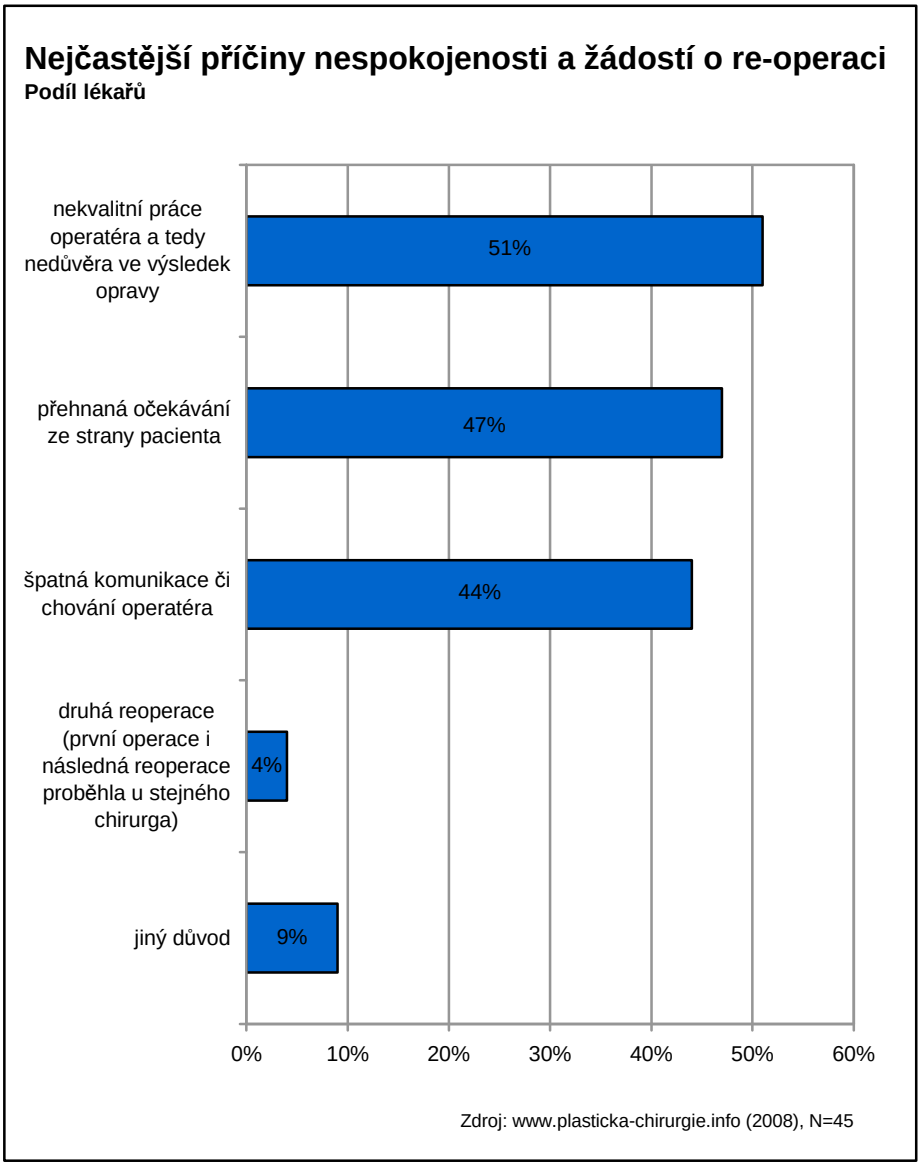

3.10.1 Nejčastější příčina nespokojenosti a žádostí o re-operace

- Nejčastější příčiny žádosti o re-operaci zákroku provedeného na jiném pracovišti je **kombinace nekvalitní práce předchozího operatéra, špatná komunikace a přehnaná očekávání ze strany pacienta.** Nelze říci, která příčina je častější.

[3] Váženo počtem klientů a předpokládáme, že lékaři v České republice pokryjí většinu českých pacientů.

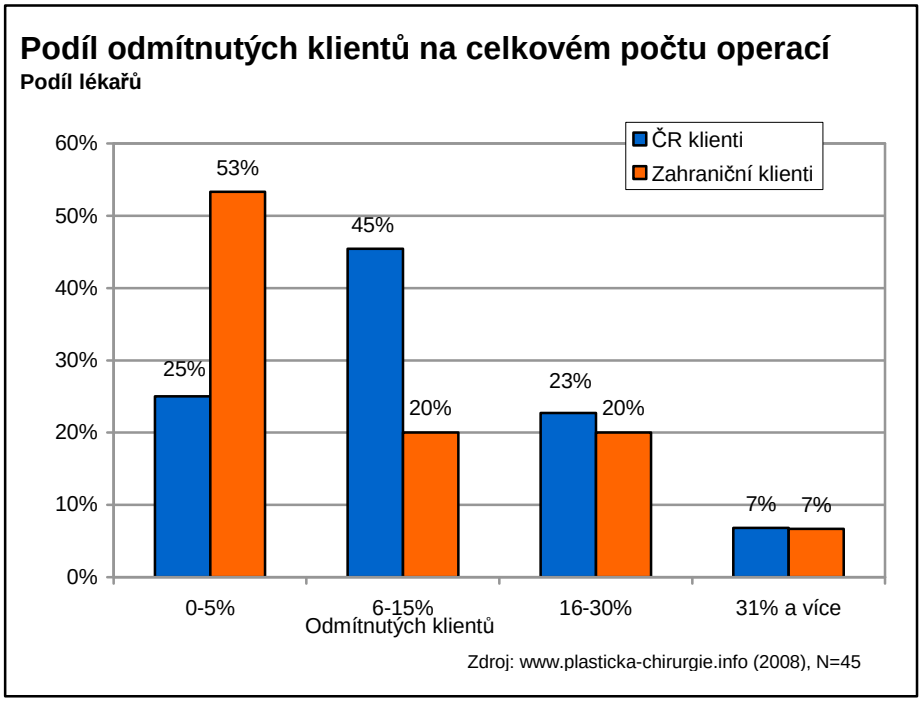
- Lékaři, kteří provádějí více re-operací, se kloní k názoru, že příčinou nespokojenosti je nekvalitní práce operatéra. Naopak lékaři, kteří se s žádostmi o re-operaci setkávají méně často, častěji zdůrazňují přehnaná očekávání ze strany pacienta či špatnou komunikaci operátora.

3.11 Odmítání klientů

Jak často odmítají plastičtí chirurgové provádět zákroky svým pacientkám či pacientům? Liší se tento podíl u zahraniční a české klientely?

- Průměrný plastický chirurg (medián) odmítne 10% českých zájemců a 5% zahraničních zájemců. Přepočítáme-li údaj na počet provedených zákroků, je **odmítnuto 16% českých zájemců a 11% zahraničních zájemců**.
- Velké kliniky odmítají klienty častěji než kliniky s malým počtem zákroků.

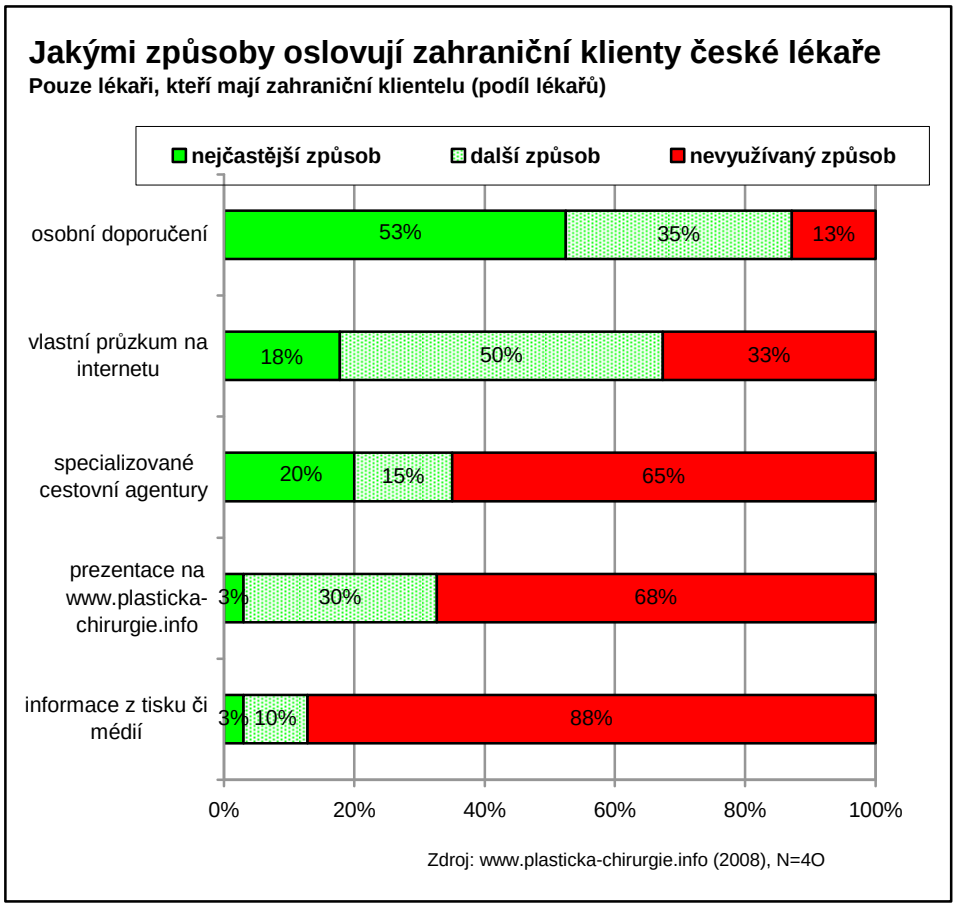

4 Zdravotní turistika v ČR

4.1 Získávání zahraničních klientů

Zajímalo nás, jakými kanály získávají plastičtí chirurgové zahraniční klienty. Ptali jsme se proto, jakými způsoby je zahraniční klienti v roce 2007 oslovili.

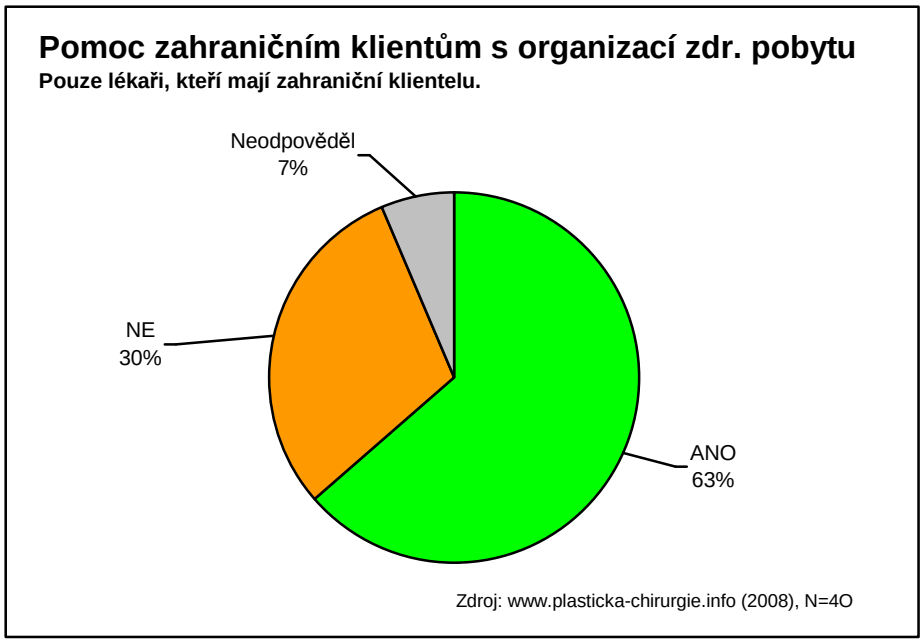
- Nejčastěji jsou lékaři oslovováni za základě **osobního doporučení**. Na prvním místě uvedlo tento způsob 53% dotázaných lékařů a dalších 35% jej jmenovalo na dalších pozicích.
- Druhým nejčastějším způsobem vyhledávání zahraničních lékařů je **vlastní průzkum na internetu**. 68% lékařů je osloveno právě na základě webových stránek. U 18% lékařů je to nejčastější zdroj zahraničních klientů.
- 35% lékařů získává zahraniční klienty prostřednictvím specializovaných cestovních agentur. Pro 20% je to nejčastější způsob.

4.2 Organizace zdravotních pobytů pro zahraniční klienty

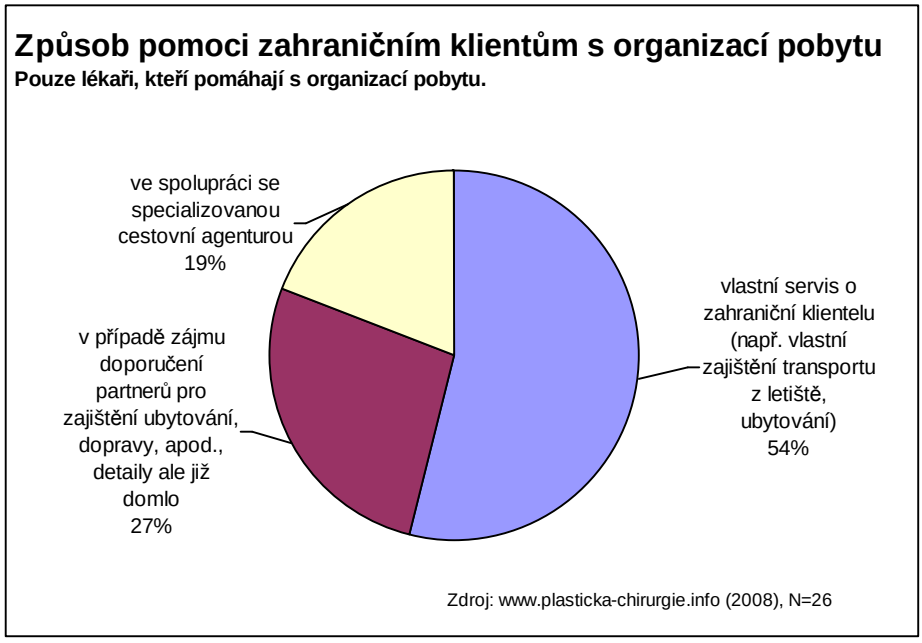
Lékařů, kteří mají zahraniční klientelu, jsme se ptali, zda nabízí pomoc svým zahraničním klientům při organizaci/realizaci jejich zdravotního pobytu. Pokud ano, zajímá nás, jakým způsobem.

- **56%** respondentů odpovědělo, že **pomáhají zahraničním klientům** s organizací jejich zdravotního pobytu.
- **Pomoc s organizací zahraničního pobytu zvyšuje velikost zahraniční klientely**. Lékaři, kteří pomoc s organizací nabízejí, mají v průměru 103 zahraničních klientů (21% klientely), kdežto lékaři, kteří pomoc s organizací nenabízejí, mají v průměru 53 zahraničních klientů (9% klientely).

Z respondentů, kteří uvedli, že zahraničním klientům pomáhají:

- 54% dotázaných poskytuje zahraničním klientům vlastní servis (např. vlastní zajištění transportu z letiště, ubytování).
- 27% lékařů doporučí klientovi vhodné partnery pro zajištění ubytování, dopravy, apod., detaily ale již domlouvá klient sám.
- 19% dotázaných pomáhá klientům ve spolupráci se specializovanou cestovní agenturou.

4.3 Podoby a rizika zdravotní turistiky

Zdravotní turistika v oblasti plastické chirurgie má různé podoby, které sebou také přinášejí různě vysoké riziko pro možné komplikace po provedení zákroku. Nejdříve jsme se lékařů ptali, jak často se s jednotlivými postupy setkávají. Následně nás zajímalo, za jak rizikové je považují.

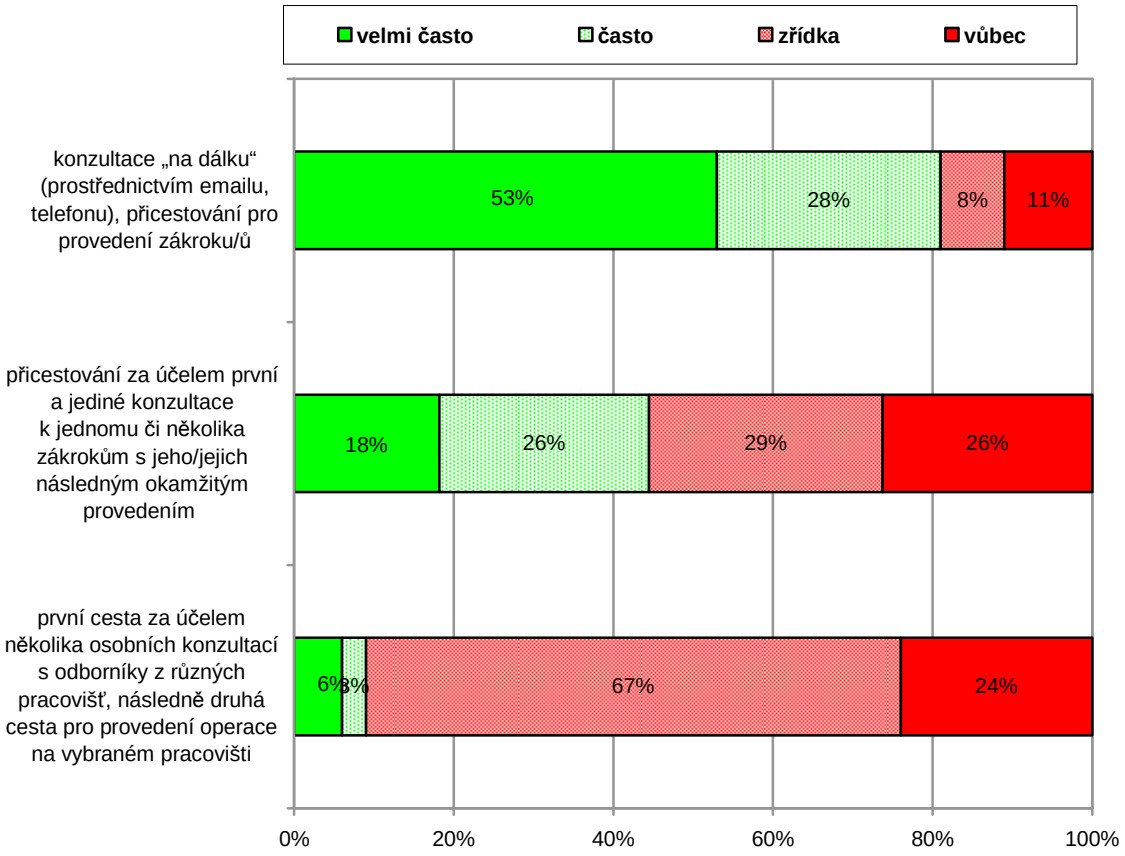
Baterii výroků jsme rozdělili na 2 části. První část se týká konzultací a vyšetření před zákrokem, druhá část pak pooperačního chování pacientů.

4.3.1 Konzultace a vyšetření před zákrokem

- **Nejčastěji** se lékaři setkávají s **konzultací „na dálku“** prostřednictvím telefonu či e-mailu a následním přicestováním pro provedení zákroků (53% lékařů velmi často). Lékaři považují konzultaci „na dálku“ za **středně rizikový** postup.
- Za výrazně **rizikovější** považují lékaři postup, kdy pacient přijede **bez předchozí konzultace** či vyšetření přímo na provedení zákroku. Přesto se s takovýmto postupem setkává **často 44%** lékařů. Častěji se s tímto přístupem setkávají lékaři, kteří jej nepovažují za rizikový (a pravděpodobně jej i nabízejí).
- Naopak **dvojí cesta**, první za účelem vyšetření a konzultace a druhá za účelem operace, je u zahraničních klientů **výjimečná**. Často se s ní setkává pouze **9%** lékařů.

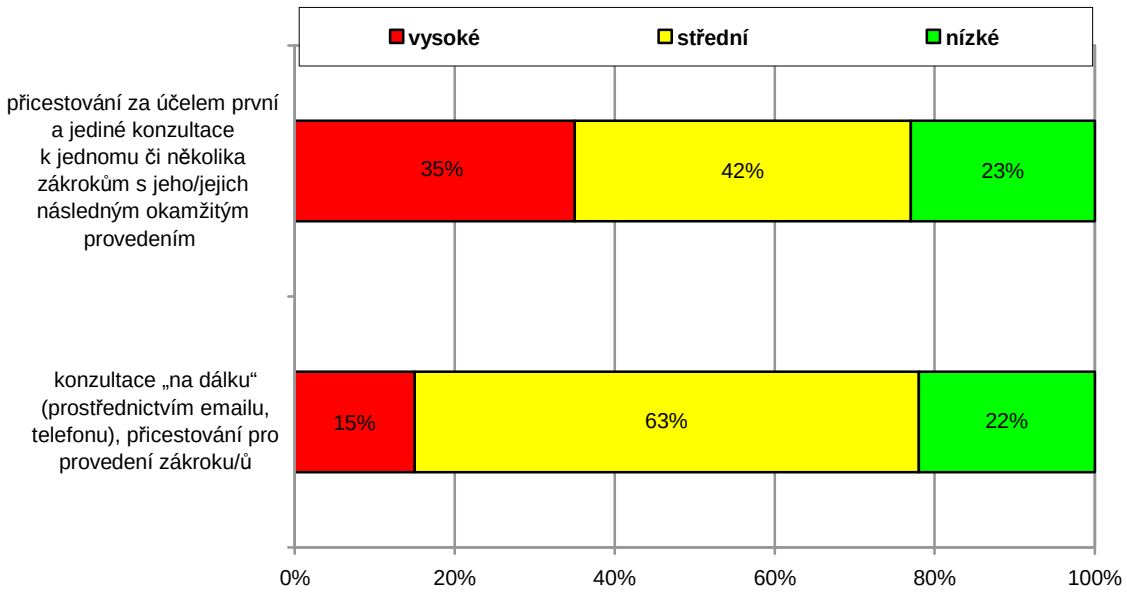
Četnost různých podob vyšetření a konzultací před zákrokem

Pouze lékaři, kteří mají zahraniční klientelu

Zdroj: www.plasticka-chirurgie.info (2008), N=4O

Rizikovost různých způsobů předoperačních vyšetření a konzultací
Pouze lékaři, kteří mají zahraniční klientelu.

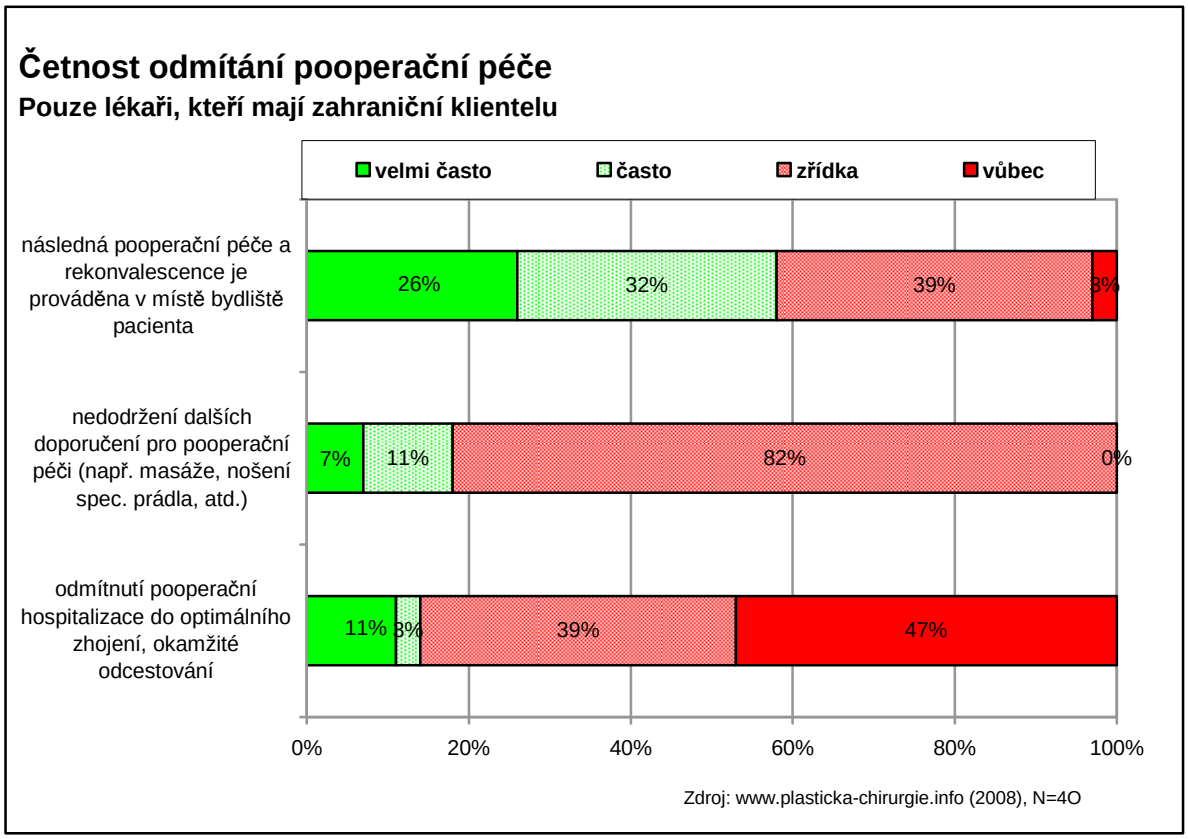

Zdroj: www.plasticka-chirurgie.info (2008), N=4O

4.3.2 Pooperační péče

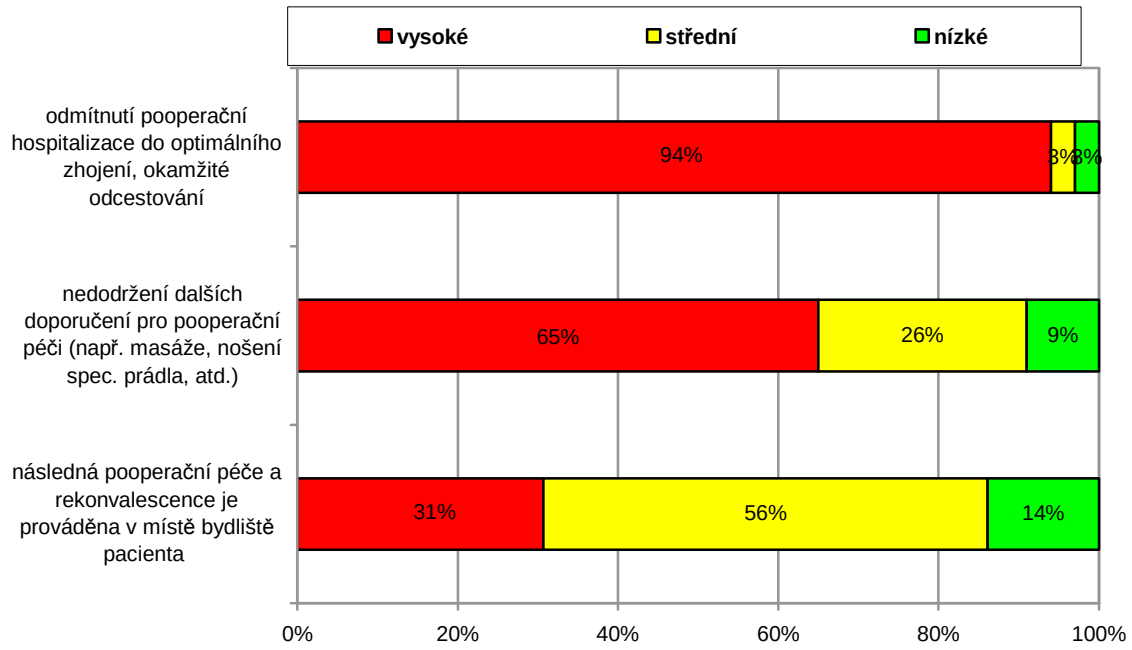
- Lékaři považují rizika s odmítáním pooperační péče za větší než provádění konzultací na dálku, případně provedení vyšetření až v den zákroku. Zároveň výskyt odmítání pooperační péče je nižší.
- Zatímco u předoperační péče vnímání rizikovosti postupu úzce souvisí i s jeho frekvencí (lékaři, kteří považují postup za rizikoví jej nenabízí), u nedodržování pooperační péče tomu tak není. **Nedodržování pooperační péče je vnímáno za rizikové všemi lékaři** a výskyt těchto faktorů souvisí spíše se zodpovědností pacientů než s nastavením vnitřních zásad lékaře a hranic rizikovosti.
- Za **nejrizikovější** lze považovat **okamžité odcestování** a odmítnutí pooperační hospitalizace do optimálního zhojení. Naštěstí **nebývá příliš časté**. Velmi často se s ním setkává pouze 11% lékařů, kteří mají zahraniční klientelu.
- O něco méně rizikovější, ale stále vysoce **rizikové**, je dle lékařů **nedodržování doporučení pro pooperační péči** (např. masáže či nošení speciálního prádla). I s tímto fenoménem se setkává pouze **zřídka 82%** lékařů.

- Následná pooperační péče a **rekonvalescence v místě bydliště pacienta** je považována za **středně rizikovou**. Lékaři se s ní u zahraničních klientů setkávají častěji (26% lékařů a dalších 32% často).

Rizika odmítání pooperační péče

Pouze lékaři, kteří mají zahraniční klientelu

Zdroj: www.plasticka-chirurgie.info (2008), N=4O

5 Příloha – Dotazník

Plastická chirurgie 2007/2008 & Turistika za plastickou chirurgií do ČR

veškeré údaje z tohoto dotazníku budou sloužit jen pro statistické zpracování a nebudou uvedeny jinak, než v anonymní, agregované podobě

Jméno lékaře: Datum:

1.) Orientujete se na klienty:

a) pouze z ČR

b) z ČR i ze zahraničí (země nerozhoduje)

c) z ČR a vybraných cizích zemí

d) pouze ze zahraničí

2) Z jakých zemí byli nejčastěji Vaši zahraniční klienti v roce 2007:

1

2

3

4

3) Počet Vámi realizovaných zákroků plastické chirurgie v roce 2007:

<table>
<tr><td colspan="4">a) Počet CELKEM realizovaných plastických estetických zákroků v r. 2007:
xxxxx

(bez zahrnutí drobných ambulantních excizí)</td></tr>
<tr><td colspan="2">b) z toho česká klientela</td><td colspan="2">c) z toho zahraniční klientela</td></tr>
<tr><td>% žen</td><td>% mužů</td><td>% žen</td><td>% mužů</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">d) Kolik procent ze všech provedených zákroků připadá na zahraniční klientelu.....% ?</td></tr>
</table>

4) Ve srovnání s rokem předchozím (2006) počet klientů:

a) z ČR stoupl – byl srovnatelný – klesl

b) z ciziny stoupl – byl srovnatelný – klesl

5) Jaká byla v roce 2007 nejčastější věková skupina klientů:

(zaškrtněte v každém sloupci jednu možnost, nejčastější skupinu klientů)

ženy:		muži:	
18-30		18-30	
31-50		31-50	
51-a vice		51-a vice	

6) Uveďte 3 nejčastěji prováděné zákroky a jejich počty – u klientů z ČR (za rok 2007):

ženy (počet zákroků / rok) muži (počet zákroků / rok)

1 1

2 2

3 3

7) Uveďte 3 nejčastěji prováděné zákroky – u klientů z ciziny (za rok 2007):

ženy (počet zákroků / rok) muži (počet zákroků / rok)

1 1

2 2

3 3

8) Jaká je, podle vás, informovanost či povědomí českých klientů:

(oznámkujte 1-5 jako ve škole, přičemž 1=výborná - 5=nedostatečná)

a) všeobecně o zákroku, o který se zajímají	
b) o možných rizicích a komplikacích spojených se zákrokem	
c) o nutné pooperační péči a omezeních po čas rekonvalescence, se kterými je nutno počítat a respektovat je	
d) o nutnosti informovat se o odbornosti daného lékaře či kliniky (atestovaný vs.neatestovaný plastický chirurg, ..)	
e) o nutnosti informovat se předem detailně o ceně zákroku, co všechno zahrnuje	

9) Jaká je, podle vás, informovanost či povědomí zahraničních klientů:

(oznámkujte 1-5 jako ve škole, přičemž 1=výborná - 5=nedostatečná)

a) všeobecně o zákroku, o který se zajímají	
b) o možných rizicích a komplikacích spojených se zákrokem	
c) o nutné pooperační péči a omezeních po čas rekonvalescence, která je nutno respektovat	
d) o nutnosti informovat se o odbornosti daného lékaře či kliniky (atestovaný vs.neatestovaný plastický chirurg, ..)	
e) o nutnosti informovat se předem detailně o ceně zákroku, co všechno zahrnuje	

10) Jaká je ukázněnost klientů, co se týče Vámi doporučené pooperační péče:

(oznámkujte 1-5 jako ve škole, přičemž 1=výborná - 5=nedostatečná)

a) klienti z ČR - ženy		c) klienti z ciziny - ženy	
b) klienti z ČR – muži		d) klienti z ciziny – muži	

11) Jak často se setkáváte s žádostí o opravu zákroku od jiného chirurga z jiného pracoviště?

počet ..... do roka / klienti z ČR počet ..... do roka / klienti z ciziny

12) Jaké jsou nejčastější příčiny nespokojenosti a žádosti o re-operaci zákroku provedeného na jiném pracovišti?

(zvolenou odpověď zakřížkujte)

a) nekvalitní práce operatéra a tedy nedůvěra ve výsledek opravy	
b) špatná komunikace či chování operatéra	
c) přehnaná očekávání ze strany pacienta	
d) druhá reoperace (první operace i následná reoperace proběhla u stejného chirurga)	
e) jiná, upřesněte:	

13) Uveďte, prosím, procento Vámi odmítnutých klientů z celkového počtu za r. 2007:

(bez rozlišení důvodu – zdravotní, nerealizovatelné představy, atd. ..)

klienti z ČR ..... %

klienti z ciziny.....%

14) Jakými způsoby Vás oslovili zahraniční klienté v roce 2007:

(zvolené odpovědi zakřížkujte a přiřaďte jim hodnotu 1-5, 1=nejčastější – 5=nejméně častý způsob oslovení)

1) prostřednictvím specializované cestovní agentury

2) na základě vlastního průzkumu na internetu

3) na základě informací z tisku či médií

4) na základě osobního doporučení

5) na základě Vaší prezentace na www.plasticka-chirurgie.info

6) jinak – uveďte.....

15) Nabízíte pomoc klientům ze zahraničí s organizací/realizací jejich zdrav. pobytu?

ANO – NE

- v případě že ANO, jak:

a) ve spolupráci se specializovanou cestovní agenturou

b) vlastní servis o zahraniční klientelu (např. vlastní zajištění transportu z letiště, ubytování)

c) v případě zájmu doporučení partnerů pro zajištění ubytování, dopravy, apod., detaily ale již domlouvá klient sám

d) kombinace: .....

16) Zdravotní turistika v oblasti plastické chirurgie má různé podoby, které sebou také přinášejí různě vysoké riziko pro možné komplikace po provedení zákroku. Jak často se setkáváte s uvedenými postupy ve Vaši praxi a jak rizikové podle Vás jsou:

a) první cesta za účelem několika osobních konzultací s odborníky z různých pracovišť, následně druhá cesta pro provedení operace na vybraném pracovišti

setkávám se: velmi často – často **–** zřídka – vůbec

b) konzultace „na dálku“ (prostřednictvím emailu, telefonu), přicestování pro provedení zákroku/ů

setkávám se: velmi často – často – zřídka – vůbec

riziko: vysoké – střední – nízké

c) přicestování za účelem první a jediné konzultace k jednomu či několika zákrokům s jeho/jejich následným okamžitým provedením

setkávám se: velmi často – často – zřídka – vůbec

riziko: vysoké – střední – nízké

d) následná pooperační péče a rekonvalescence je prováděna v místě bydliště pacienta

setkávám se: velmi často – často – zřídka – vůbec

riziko: vysoké – střední – nízké

e) odmítnutí pooperační hospitalizace do optimálního zhojení, okamžité odcestování

setkávám se: velmi často – často – zřídka – vůbec

riziko: vysoké – střední – nízké

f) nedodržení dalších doporučení pro pooperační péči (např. masáže, nošení spec. prádla, atd.)

setkávám se: velmi často – často – zřídka – vůbec

riziko: vysoké – střední – nízké

g) jiné, uveďte: .....

setkávám se: velmi často – často – zřídka – vůbec

riziko: vysoké – střední – nízké